

Beskrivning av Verksamhetsområde Onkologi, Region Gävleborg

Redan 1955 öppnades en radioterapiklinik av överläkare Olle Hallberg som var utbildad på Radiumhemmet KS. Kliniken var den första av sitt slag vid ett landsortslasarett. Med åren har den från början renodlade strålterapiverksamheten kompletterats med mottagningsverksamhet, enhet för dagsjukvård med medicinsk tumörbehandling och polikliniska åtgärder samt palliativa team.

Verksamheten ansvarar för onkologisk behandling av tumörsjukdomar hos vuxna (>18 år sköts via barnkliniken) och för specialiserad palliativ vård för befolkningen i Gävleborgs län. Strålbehandling erbjuds även via avtal till befolkningen i Dalarnas län.

Verksamhetsområde Onkologi består av 5 enheter; läkargruppen, onkologisk mottagning/dagsjukvård, onkologisk avdelning, strålbehandlingsmottagning samt palliativ enhet. Medicinska sekreterare arbetar mot hela verksamhetsområdet onkologi.

Läkargruppen

Förutom att bemanna onkologens enheter - mottagning, avdelning och strålbehandling deltar läkarna vid multidisciplinära konferenser (MDK) inom en rad områden, bl. a. bröstcancer, urologi, GI-tumörer, huvud-halscancer, thyreoideacancer, lungcancer, levercancer, CNS-tumörer, sarkom, esofageuscancer, lymfom, hudtumörer. Man deltar även på MDK för cancerrehabilitering. En till två läkare har dagjour 08-17 och därefter har onkologin beredskap 17-21 vardagar och 08-21 på helger.

Onkologisk mottagning

Bemannas av läkare och sjuksköterskor. Läkarna har nybesök, till allra största delen patienter med en klar cancerdiagnos som ska bedömas inför start av onkologisk behandling. Vid misstanke om lymfom kommer patienter till onkologen redan innan en klar diagnos finns då onkologen ansvarar för utredning i denna SVF-process (SVF- Standardiserat VårdFörlopp). Också patienter som har pågående cytostatika eller annan medicinsk behandling kommer för utvärderingsbesök och även besök för kontroll av tidigare färdigbehandlade patienter ingår i arbetet. Sjuksköterskor och kontaktsjuksköterskor har egna besök för uppföljning, bröstprotesutprovning och ansvarar för telefonrådgivning.

Onkologisk dagsjukvård

Största delen av all medicinsk tumörbehandling, cytostatika, antikroppar, hormonella läkemedel och signalhämmande droger ges av sjuksköterskor på dagsjukvården.

Behandlingar ges i både kurativt och palliativt syfte. Jourläkare konsulteras vid ev. biverkningar som uppstår under behandlingen.

Patienter som behandlas med cytostatika bör ha en central infart för att förebygga och minimera risken för vävnadsskada genom extravasering. Onkologen har en enhet för inläggning av PICC-line som bemannas av sjuksköterskor och undersköterskor, vilket ger förutsättning för snabbare flöde från beslut till behandlingsstart.

Datum: dat

Strålbehandlingsmottagning

Strålbehandlingen har tre acceleratorer som bemannas av sjuksköterskor med specialistutbildning i strålbehandling. Strålbehandling ges på vardagar mellan ca 8 och 16. Man har egen datortomograf där bilder tas inför dosplanering av strålbehandling. En till två läkare är stationerade på strålbehandlingen som har egen mottagningsenhet där man träffar patienter både på nybesök och även kontrollbesök under behandlingstiden. Läkare ordinerar behandlingen samt ritar in målområde som ska behandlas på röntgenbilderna, även organ som ska undvikas ritas in. Man har hjälp av datorbaserat program, där stöd finns från AI-tjänst för vissa diagnoser. Dosplanerare (sjuksköterska) skapar sedan s.k. dosplan som ligger till grund för hur strålbehandlingen ska genomföras. Alla dosplaner rondas och läkare ska godkänna varje plan som ska användas för behandling.

På strålbehandlingen är Sjukhusfysiker är en viktig resurs för ett fungerande strålskydd. De står för expertis i samband med dosplanering och ansvarar för bildkontroller som tas under pågående behandling samt regelbundna kvalitetskontroller av behandlingsapparater och övrig utrustning.

Onkologisk avdelning

På onkologisk avdelning finns i nuläget 15 vårdplatser under veckorna och 12 under helgerna. Förutom läkare som tjänstgör på avdelningen så arbetar här sjuksköterskor och undersköterskor. På veckorna finns en sektionsledare som fungerar som koordinator, tar emot inkommande samtal och ger stöd till vårdlagen. Vi har patienter som behöver vara inneliggande för vård av biverkningar från given poliklinisk behandling och vid vissa medicinska behandlingar så behöver patienten alltid vara inneliggande på avdelning. Några platser är vikta för palliativa patienter som är inskrivna i palliativa teamet. Det kan handla om smärtlindring, buktappning och liknande. För dessa patienter ansvarar läkare från palliativa enheten måndag till fredag.

Palliativa enheten

I palliativa enheten ingår 4 team med verksamhet i Gävle, Bollnäs, Söderhamn och Hudiksvall där man arbetar måndag-fredag 08-17. Läkare i Palliativa teamen har telefonberedskap 09-15 på helger. I teamen har man även tillgång till kurator och präst och förhållningssättet är att döden är en naturlig del av livet. Man betonar patientens och närståendes delaktighet och att man ska skapa förutsättningar för bästa möjliga symtomlindring. Verksamheten består av hembesök (läkare och/eller sjuksköterska) men även en betydande telefonkonsultativ verksamhet gentemot patient, närstående, primärvård och kommunens hemsjukvård. Ytterligare en viktig del av teamens uppdrag är att ge utbildning i palliativ vård där man vänder sig till personal inom Region Gävleborg och kommunerna.

Medicinska sekreterare har en mycket viktig administrativ funktion. Man arbetar mot hela verksamhetsområdet onkologi och är stationerade i Gävle och i Hudiksvall. I arbetet ingår följande funktioner;

Skriv- diktat skrivs in i journal enligt läkares prioritering –(akut, inom 1 vecka eller oprioriterat)

Onkologisk avdelning- uppgifter och arbetsordning gällande inneliggande patienter.

Posthantering- inkommande/utgående post och remisser, registreringar, bevakningar samt ärenden i 1177.

Ronder- sköter anmälan och administration kring multidisciplinära ronder.